

Gazdaság- és költségvetés-politikai kitekintés (2013-2015)

Makrogazdaság

A Kormány legfontosabb gazdaságpolitikai célja a 2012-et követő időszakban is az államadósság csökkentése, és a foglalkoztatás bővítése. Magyarország 2011-ben megkezdte az államadósság csökkentését, amit 2012-ben és az azt követő időszakban is prioritásként kezel, a költségvetés hiányát tartósan 3% alatt fogja tartani. A munkahelyeket teremtő gazdaságpolitika élénkíti a növekedést, másfelől pedig az államháztartás hiányának fenntartható szerkezetben megvalósuló csökkentését célozza. Ezen kívül stabilizálja a nagy elosztó rendszerek finanszírozását, elősegíti a hátrányos helyzetben lévő rétegek, társadalmi csoportok, térségek felzárkózását is.

A középtávú stabil gazdasági növekedést az államadósság csökkentése és a foglalkoztatottság növelése mellett a 2010-2012. évek során újtárra indított vagy induló strukturális átalakítások és hatékonyságnövelő intézkedések segítik (bürokrácia csökkentése, arányos adórendszer fokozatos kialakítása, adóelkerülési kiskapuk bezárása, a nyugdíjrendszer és a felsőoktatás szerkezetének átalakítása, az önkormányzati rendszer újjászervezése, a közösségi közlekedés szervezeti stabilitásának megteremtése, illetve az uniós források hatékonyabb elosztása). A Széll Kálmán Terv középtávú kibontakozása az átmeneti lassulás ellenére 2013-2015 között a GDP mintegy 3%-os növekedését biztosítja.

A növekedés motorja ebben az időszakban – a magas szinten stabilizálódó külső értékesítés mellett – a belső kereslet, ezen belül a beruházási tevékenység és a fokozatosan élénkülő fogyasztás lesznek. A beruházások bővülése a kockázati felárak mérséklődése, a hitelezési feltételek enyhülése, valamint a termelő kapacitások bővítése iránti igény következtében 2013-2015 között 5% körüli szinten stabilizálódik. Az egyaránt évi 10% feletti növekedést produkáló export és import forgalom mellett a fizetési mérleg egyenlege a 2011-et követő években kismértékben romlik, az ország külső finanszírozási képessége azonban nem kerül veszélybe.

A Széll Kálmán Terv kibontakozása kapcsán a munkaerő-piaci aktivitás élénkül. A növekvő munkaerő kínálatot a piac fokozatosan szívja fel, mindez stabilan emelkedő foglalkoztatást és fokozatosan csökkenő munkanélküliséget eredményez.

A lakosság fogyasztási kiadása érdemben csak 2013-tól indul emelkedésnek, de ennek üteme elmarad a válság előtt megfigyelt fogyasztásbővüléstől. A lakosság óvatossági megtakarító viselkedése hosszabb távon fennmarad. Bár fogyasztási hajlandóságuk fokozatosan növekszik, valószínűleg nem fogja elérni a válság előtti mértéket.

Az inflációs ráta az átmeneti emelkedés után várhatóan tartósan a középtávú inflációs cél közelében marad.

Középtávú célok az államháztartásban

2013-2015-ben a javuló makrogazdasági kilátások, a strukturális átalakítások hatásainak kiteljesedése és a továbbra is fennmaradó költségvetési takarékoság határozzák meg az államháztartási előrejelzés kereteit.

A strukturális átalakítások és a következő években is érvényesített költségvetési takarékoság együttesen biztosítják, hogy az államháztartás hiánya 2012-től kezdve fokozatosan mérséklődjön. 2013-ban a GDP 2,2%-át érheti el a deficit, majd a Kormány által eldöntött és a Széll Kálmán Terven alapuló Konvergencia Programban rögzített költségvetési pálya szerint évről-évre fokozatosan mérséklődve 2015. évre a GDP 1,5%-ára csökken.

A középtávú költségvetési pályában előirányzott egyenlegjavulás is hozzájárul ahhoz, hogy az adósságráta a 2010. évi 80,2%-os csúcstról 2015-ig a GDP 65%-a alá csökkenhet.

A Konvergencia Programban kitűzött költségvetési pálya lehetővé teszi, hogy mérséklődjön a kamatkidások GDP-hez viszonyított aránya, de az elsődleges kiadások is jelentős mértékben szűkülnek a programidőszak utolsó három évében.

A Kormány számos kiadáscsökkentő intézkedést hozott a 2010-2011. években (a miniszeriális fejezetek támogatásának megtakarítási intézkedéseken alapuló csökkentése, a közszféra béreinek befagyasztása, a közfoglalkoztatás átalakításának megindítása stb.). Mindezek mellett 2012-re további markáns egyenlegjavulást eredményező intézkedésekről is döntött, melyek a kiadási és a bevételi oldalt egyaránt érintik. Így biztosíthatóak a tartós növekedéshez szükséges – a jelenlegi világgazdasági helyzetben különösen fontos – egyensúlyi feltételek.

A Kormány intézkedései az adórendszer egyszerűsítésén, az alacsony kulccsal működtetett arányos, egykulcsos személyi jövedelemadó rendszer bevezetésén, az állami kiadások – fentiek szerinti – növekedésbarát átalakításán, a munkára való ösztönzés erősítésén keresztül javítják a versenyképességet és orvosolni fogják a magyar gazdaság régi problémáját, a kedvezőtlen foglalkoztatási helyzetet. A fenntartható gazdasági növekedés, a foglalkoztatás bővülése pedig együtt hosszabb távon az államháztartást is stabilizálják, így forrást teremthetnek további, a foglalkoztatási arányt, a versenyképességet, illetve a közszolgáltatások minőségének szintjét növelő célok finanszírozására.